

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

СРПСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
ЧЕТВРТИ	5	180

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- ✓ **Цјеловит развој дјечијих потенцијала и употреба језика у сврху осамостаљивања и укључивања у друштвену заједницу;**
- ✓ **Осигурати самосталније и правилно усмено и писмено изражавање кроз усавршавање технике читања, вјештине писања и овладавање основним законитостима правописа и грамаике;**
- ✓ **Употреба говора и језика у сврху различитих социјалних интеракција и успјешнијег разумијевања социјалних ситуација.**

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- **Подстицање и развој синтезе и анализе гласова/слова у усменој и писаној ријечи.**
- **Именовање, обрада и почетно писање писаних слова;**
- **Овладавање техникама почетног писања: развијање вјештине писања и правилније кориштење материјала за писање.**
- **Развијање способности слушања и читања;**
- **Усмено изражавање кроз драматизацију;**
- **Подстицање употребе основних граматичних норми у усменом изражавању;**
- **Подстицање лијепог изражавања и књижевног говора и стицање самопоуздања у усменом изражавању (јавни наступи);**
- **Његовање интересовања за књигу, сценска и филмска дјела и развијање љубави према филмској и позоришној умјетности.**
- **Упознавање са умјетничким дјелима из српске и свјетске баштине.**
- **Оспособљавање ученика за правилно усмено и писмено причање и препричавање.**
- **упознавање ученика са језичким појавама и појмовима.**
- **Упознавање ученика са основама правописа.**
- **Проширивање и богаћење рјечника.**

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Ред. бр.	Теме	Оквирни број часова
1.	Учење почетног писања	33
2.	Књижевност и читање	75
3.	Лектира	12

4.	Култура изражавања	24
5.	Језик – граматика и основе правописа	30
6.	Филм	6

ИСХОДИ УЧЕЊА И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

Наставна тема 1: Учење почетног писања (33 часа)

Посебан циљ:

Подстицање и развој синтезе и анализе гласова/слова у усменој и писаној ријечи.

Именовање, обрада и почетно писање писаних слова;

Овладавање техникама почетног писања: развијање вјештине писања и правилније кориштење материјала за писање.

Његовање интересовања за књигу.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - познаје и пише слова појединачно у ријечима и реченицама; - набраја ријечи са траженим почетним гласом/словом; - повезује усмено дат низ слова (ријеч) са појмом и сликом; - препознаје, издваја и пребројава ријечи у написаној реченичној конструкцији; - пише у оквиру предвиђеног простора; - преписује и/или пише ријечи на вербални налог; - препознаје неке ријечи са значењем усменим и/или писменим низањем глас/слово по глас/слово; - преписује ријечи и реченице; - наводи/издваја ријечи у реченици и пребројава их; - разумије прочитане краће ријечи и реченице. 	<ul style="list-style-type: none"> • Обрада писаних слова првог писма • Систематске вјежбе у повезивању писаних слова • Вјежбање правилног писања • Преписивање писаног текста • Преписивање са штампаног на писани текст <p align="center"><i>(Диктати и провјере по процјени наставника.)</i></p>

Наставна тема 2: Књижевност и читање (75 часова)

Посебни циљеви:

Развијање способности слушања и читања.

Усмено изражавање кроз драматизацију.

Подстицање употребе основних граматичних норми у усменом изражавању.

Подстицање лијепог изражавања и књижевног говора и стицање самопоуздања у усменом изражавању (јавни наступи).

Његовање интересовања за књигу, сценска и филмска дјела и развијање љубави према филмској и позоришној умјетности.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <p>а) Књижевност:</p>	<p>а) Књижевност:</p>

- прати и слуша читање прича или рецитована у учионици, и учествује у разговорима о њима;
- препричава садржај приче;
- илуструје кратку причу након читања приче или пјесме да би побољшао разумијевање;
- самостално и/или групно учествује у рецовању пјесама;
- усмено се изражава кроз драматизацију;
- према основним карактеристикама разликује бајку од басне;
- разликује и препознаје причу и пјесму;
- уочава и показује строфу у пјесми;
- упознаје дјела домаће и свјетске дјечије књижевности;
- одређује мјесто радње;
- идентификује главне ликове у књижевном дјелу;
- једноставно описује особине ликова;
- заједно са осталим ученицима из разреда учествује у припремању и реализацији представа или сценских наступа;
- објашњава неке непознате ријечи са којима сусреће кроз различита књижевна дјела или друга умјетничка остварења.

б) Читање:

- повезивање слова у слоге;
- шчитавање и читање ријечи и реченица;
- разумијевање прочитаног,
- повезивање прочитане ријечи или реченице са сликом;
- читање наглас и у себи;
- чита и казује текст по улогама;
- чита уз примјену правилне интонације.

Максим Горки: Врапчић
 Јован Ј. Змај: Стара бака
 Десанка Максимовић: Прича о Раку Кројачу
 Бранко Б. Радичевић: Циц - Рибарчета сан
 Стеван Раичковић: Бајка о белом коњу
 Бранко Ћопић: Мачак отишао у хајдуке
 Чардак ни на небу ни на земљи – српска народна бајка
 Свијету се не може угодити - народна приповијетка
 Марко Краљевић и бег Костадин, српска народна епска пјесма
 Женидба врапца Подунавца, народна лирска пјесма
 Досјетљиви дјечак – српска народна приповијетка
 Доситеј Обрадовић: Басне (избор)
 Народне умотворине: загонетке, брзалице и пословице
 Душан Костић: Септембар
 Вид Вукелић: Жежева љубав
 Ранко Павловић: Кућа на излету
 Драгољуб Јекнић: Вода
 Драган Лукић: Учителју, врати ми кликере
 Љубивоје Ршумовић: Слобода
 Енес Кишевић: Како се може штедјети мама
 Јованка Јоргачевић: Никад два добра
 Гроздана Олујић: Бајка о листу
 Александар Поповић: Лед се топи или Слободно време
 Душан Радовић: А зашто он вежба
 Миленко Ратковић: Писак локомотиве
 Храбра мајка – чешка народна прича
 Бранко В. Радичевић: Мој дечак
 Оскар Вајлд: Себични цин

б) Читање:

Читање наглас
 Читање природним гласом и темпом
 Читање дјалога и читање по улогама
 Интонација читања по улогама

- Школске приредбе

(Активно учешће у припреми и реализацији школских приредби.)

- Драматизација

(Учешће у игроликим активностима.)

НАПОМЕНА :

Користити предложене текстове у цјелини или прилагодити ученику (одломак, строфе...) уз препоруку допуне обрађивања коришћењем илустрованих прича и пјесама.

Наставници/це могу да одобаеру и друга сродна дјела која су им доступна.

Наставна тема 3: Лектира (12 часова)

Посебни циљеви:

Развијање интересовања за књигу и читање.

Упознавање са умјетничким дјелима из српске и свјетске баштине.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ**САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ**

Ученик:

- развија читалачке способности;
- запажа ток радње;
- запажа и биљежи основне податке о писцу и дјелу;
- усмено исказује своје доживљаје.

Бранко Ћопић: Доживљаји мачка Тоше
 Десанка Максимовић: Избор из поезије и прозе за дјецу
 Љубивоје Ршумовић: Избор из поезије за дјецу
 Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа
 Браћа Грим: Бајке
 Предраг Бјелошевић: Тужни принц
 Урош Петровић: Мистерије Гинкове улице
 Ахмет Хромаћић: Патуљак вам прича.

НАПОМЕНА:

-Предложене текстове прилагодити могућностима ученика (одломак, строфе...) уз препоруку допуне обрађивања коришћењем илустрованих прича и пјесама.

Наставници/це могу да одобаеру и друга сродна дјела која су им доступна.

Наставна тема 4: Култура изражавања (24 часа)

Посебан циљ:

Оспособљавање ученика за правилно усмено и писмено причање и препричавање.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ**САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ**

Ученик :

- учтиво разговара са другима;
- богати језичку културу;

- Учтива комуникација
- Причање по једној слици
- Причање по низу слика

<ul style="list-style-type: none"> - запажа и описује предмет или биће; - покаже способност споразумијевања; - покаже способност усменог и писменог причања и препричавања. 	<ul style="list-style-type: none"> • Причање на основу доживљеног искуства • Допуњавање реченица • Препричавање на основу питања • Описивање предмета или бића • Пословна комуникација • (Употреба телефона, писање честитки, позивница за прославе) • Вјежбе за усавршавање технике писања
--	--

Наставна тема 5: Језик - граматика и основе правописа

(30 часова)

Посебни циљеви:

Упознавање ученика са језичким појавама и појмовима.

Упознавање ученика са основама правописна.

Проширивање и богаћење рјечника.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Учениик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује глас, слово, ријеч, реченицу; - препознаје реченице по значењу; - уочава разлику у изговору неких гласова; - интонацијски различито изговара изјавне, упитне и узвичне реченице; - препознаје ријечи којима именујемо бића и предмете; -препознаје ријечи које означавају радњу; -препознаје радњу и вршиоца радње; -уочава и пише велико слово на почетку реченице и у именима људи, школа, градова, села; - правилно користи тачку, запету и упитник; -зна азбуку 	<p>а) Граматика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Реченица, ријеч, глас (слово) - Реченица као изјава, питање, узвик - Изговор гласова - Изговор изјавних, упитних и узвичних реченица - Ријечи којима именујемо бића и предмете - Ријечи које означавају радњу - Уочавање радње и вршиоца радње <p>б) Правопис:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Употреба великог слова на почетку и тачке на крају реченице - Препознавање реченица по значењу - Писање знакова на крају изјавних, упитних и узвичних реченица - Писање великог почетног слова код имена и презимена људи, имена школе, имена градова и села

Наставна тема 6: Филм

(6 часова)

Посебни циљеви:

Развијање љубави према филмској и позоришној умјетности.

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ**САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ**

Ученик:

- преприча садржај и ток радње уз помоћ питања;
- илуструје садржај из филма или представе.

- Гледање анимираног или играног филма за дјецу
- Гледање позоришне представе за дјецу
- Разумијевање садржаја и тока радње

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА

Наставни програм за предмет Српски језик у четвртном разреду у корелацији је са одређеним темама (исходима и садржајима) наставних предмета: Природа и друштво, Математика, Ликовна култура, Музичка култура, Физичко и здравствено васпитање, Васпитни рад у одјељењској заједници.

НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Циљ наставе Српског језика је оспособити ученика са лаким оштећењем интелектуалног функционисања за самостално коришћење језика и писма у свакодневном функционисању.

У наставном програму Српског језика за ученике са лаким оштећењем интелектуалног функционисања понуђен је широк дијапазон исхода учења од оних доста једноставних које ће уз учење и уложени труд савладати ученици са скромнијим когнитивним капацитетима, до оних сложенијих који су намијењени ученицима чије су способности веће.

У складу са иницијалном процјеном својих ученика и утврђеним образовним потребама, наставник има слободу да приликом програмирања рада обликује наставни програм према потребама његових ученика.

Имајући у виду да понуђени наставни садржаји нису циљ сам по себи, већ су у функцији остваривања исхода, наставник их може кориговати, прилагођавати или замијенити другим садржајима, а предложен број часова за наставне теме понуђен је оквирно и могуће га је мијењати у складу са развојним и образовним потребама ученика.

Предложена књижевна дјела је могуће замијенити сродним дјелима која су примјеренија одређеном ученику и његовим способностима, а такође их је могуће скратити и прилагодити (поједноставити, илустровати итд).

Користити што више конкретних примјера из сваконевног живота, слика, илустрација као и мултимедијалних средства учења.

Оцјењивање ученика треба да се базира на исходима учења. У односу на способности ученика користити различите технике оцјењивања: усмена провјера знања, демонстрација наученог, портфолио и друго.